

**VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE REVÚCKA LEHOTA
O DODRŽIAVANÍ VEREJNÉHO PORIADKU, ČISTOTY
A OCHRANE PRÍRODY**

Č. 10/2009

Obecné zastupiteľstvo (ďalej len „zastupiteľstvo“) na základe § 6 ods. 1 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov a zákona č. 543/2002 Z. z. s dôrazom na ochranu prírody a krajiny, využívanie prírodných zdrojov a vzhľad obce, sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení (ďalej len „nariadenie“).

Základné ustanovenia

§ 1

1. Toto nariadenie ukladá všetkým obyvateľom obce, fyzickým a právnickým osobám, ktoré majú v obci trvalý alebo prechodný pobyt, návštevníkom, ktorí sa zdržiavajú na území obce, dodržiavať verejný poriadok, zásady občianskeho spolunažívania, čistotu verejných priestranstiev, ochraňovať a udržiavať verejnú zeleň.
2. Pod verejným poriadkom sa rozumie, že občania rešpektujú zásady slušnosti, občianske práva iných spoluobčanov, nevyvolávajú verejné pohoršenie, dodržiavajú všeobecné práva na ochranu osobnosti a majetku obyvateľov obce.
3. Verejné priestranstvo je priestor, ktorý slúži všetkým obyvateľom obce, je im verejne prístupný a dostupný a zahŕňa: ulice, obecné komunikácie, chodníky, parky – verejnú zeleň, voľne odstavné priestory, vodné toky – potoky pretekajúce územím obce a ďalšie špecificky vymedzené priestory – cintorín, okolie kostola, športový areál, prípadne ďalšie.
4. Na verejných priestranstvách je zakázaná činnosť, ktorá nie je v súlade s ich určením. V priestore cintorína, kostola, pamätníkov, umiestnených v obci, okrem dodržiavania čistoty, poriadku – sa žiada aj dodržiavanie klľudu, ako si to vyžaduje ich pietny a sakrálly charakter.

**Ochrana prírody a krajiny –
zákaz znečisťovania verejných priestranstiev, ničenia verejnej zelene, zariadení a
majetku obce, ochrana životného prostredia**

§ 2

1. Čistota obce, jej vzhľad, udržiavanie verejného poriadku je v záujme všetkých obyvateľov obce; sami, svojim správaním k tomu musia výrazným spôsobom prispieť tým, že nebudú ničiť majetok, zariadenia obce, ktoré sú verejným majetkom všetkých obyvateľov.

2. V záujme verejného poriadku, vzhľad a čistoty obce a ochrany obce je v jej katastri **zakázané:**

a) na verejných priestranstvách odhadzovať odpadky, smeti, papiere, ohorky z cigariet, obaly od cukríkov, nápojov, potravín v okruhu obchodných priestorov, cestovné lístky na autobusových zastávkach,

b) znečisťovať verejné priestranstvá umývaním motorových vozidiel, splaškovou alebo odpadovou vodou, výkalmi domácich a hospodárskych zvierat, vypúšťaním domových žump,

c) zriaďovať nepovolené skládky domového alebo stavebného odpadu, vynášať smeti mimo k tomu určených nádob;

Uvedené sa v plnej miere vzťahuje aj na doterajšie tzv. čierne skládky odpadu na rôznych okrajoch obce a lesa, ktoré musia byť v najkratšom čase zlikvidované – odstránené, zasypané.

d) na voľnom priestranstve odstaviť nepoužívané motorové vozidlá – vraky áut, umiestňovať iné dopravné alebo stavebné mechanizmy, vyradené spotrebné predmety, zariadenie domácnosti, nábytok a pod.,

e) voľne púšťať, nechať pobežovať psov alebo iné domáce zvieratá, znečisťovať ich exkrementami verejné priestranstvá, parky alebo ohrozovať bezpečnosť a zdravie obyvateľov,

f) poškodzovať obecný majetok, zariadenia – lavičky, autobusové zastávky a prístrešky, odpadové a smetné koše, znehodnocovať nápismi, grafitmi všetky objekty, pamätník, múry a ploty, rovnako majetok obyvateľov obce – domy, brány, autá a pod.

g) ničiť obecnú zeleň – kvety, kríky, stromy, parky, parkovaním mimo vyhradených priestorov, skladovaním tovaru a materiálu,

3. V prípade porušenia ustanovení ods. 2 je občan, fyzická a právnická osoba povinná vykonať nápravu; na vlastné náklady odstrániť zdroj znečistenia, aj bez predchádzajúcich upozornení obce.

4. V záujmu predchádzania požiarom, ochrany a čistoty ovzdušia, biotopov voľne žijúcich v prírode, je zakázané vypaľovať trávu, páliť domový odpad, konáre stromov, výrastky kríkov pri domoch a v záhradách.

§ 3

1. Obyvatelia obce, fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú – hospodársku činnosť v obci, sú povinné starať sa o estetiku a vzhľad nimi užívaných prevádzkových objektov, neznepríjemňovať obytné a životné prostredie spoluobčanov nadmerným hlukom, prachom, výparmi splodín, olejov pri vykonávaní stavebných, hospodárskych alebo iných činností.

2. Akékoľvek zásahy do užívania verejného majetku obce – rozkopávky miestnych komunikácií, chodníkov, vodovodnej a kanalizačnej siete – môžu obyvatelia obce vykonávať len so súhlasom obce, za predpokladu plnej bezpečnosti, zjazdnosti ciest a chodníkov a ich osvetlenia v noci.

3. Zásahy do verejnej infraštruktúry možno vykonať len so súhlasom príslušného správcu siete (cesty, elektrina, plyn, voda, kanalizácia).

Udržiavanie čistoty vodných tokov, podzemných vôd a ich ochrana

§ 4

1. Všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd, vodných ekosystémov, práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám, ich účelné a hospodárne využívanie upravuje zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách (vodný zákon).

2 Obyvatelia obce môžu používať povrchové alebo podzemné vody na uspokojovanie potrieb vlastnej domácnosti spôsobom, ktorý neobmedzí alebo neznemožní rovnaké používanie iným. Uvedené sa týka zachytávania povrchovej vody, odber a čerpanie vody jednoduchými zariadeniami, ktoré nenarúšajú – nezhoršujú kvalitu vody a jej zdravotnú bezchybnosť, prírodné prostredie, odtokové pomery, nespôsobujú podmokanie objektov, stavieb a pozemkov iných spoluobčanov. Všeobecné užívanie povrchových a podzemných vôd nesmie slúžiť výhradne na podnikateľské účely.

3. Obyvatelia v ich vlastnom záujme, ochrane ich vlastného a obecného majetku, sú povinní udržiavať korytá potokov, zabezpečiť prietok vody a tým predchádzať výraznému stúpaniu hladiny vodného toku pri povodniach, keď hrozí vyliatie vody z koryta vodného toku.

4. Obyvatelia sú povinní v záujme vlastnom a v záujme obce zúčastniť sa na protipovodňových a záchranných prácach, keď sú ohrozené verejné záujmy spoluobčanov a obce, ak sú k tomu verejne vyzývaní.

5. Znečisťovaním vôd sa znižuje ich kvalita, ohrozuje sa verejná hygiena, zdravie ľudí, vznikajú materiálne škody, zároveň sa zhoršuje obytné, rekreačné a životné prostredie občanov. K takémuto stavu dochádza v dôsledku nepovoleného nakladania s odpadovými vodami, splaškami, znečisťujúcimi látkami, umývania osobných áut pri vodných tokoch, čo má za následok zhoršenie celkového stavu vôd.

6. Obec vykonáva pôsobnosť na úseku štátnej vodnej správy a podľa § 59 cit. zákona svojím nariadením a podľa ods. 2 a 3 tohto nariadenia môže:

a) upraviť, obmedziť, prípadne zakázať všeobecné užívanie povrchových vôd na vodných tokoch v obci v prípade ohrozenia zdravia,

b) obmedziť alebo zakázať používanie pitnej vody z verejného vodovodu na polievanie alebo iné účely v prípade ohrozenia zásobovania obyvateľov,

c) zakázať vypúšťanie odpadových a splaškových vôd do povrchových vodných tokov alebo akýmkoľvek spôsobom znečisťovanie povrchových vôd podľa ods. 2.

§ 5

1. Žiadateľ o stavebné povolenie (stavebník) pri predkladaní projektovej dokumentácie je povinný požiadať o vyjadrenie k zámeru stavby orgán Štátnej vodnej správy z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok možno stavbu uskutočňovať a používať.
2. Obec dáva vyjadrenie k zmenám účelu využitia pozemkov a k stavebným konaniam všetkých stavieb.

Dodržiavanie pravidiel cestnej premávky a podmienky prevádzky motorových vozidiel na verejných komunikáciách

§ 6

1. Účastníci cestnej premávky sú povinní dodržiavať ustanovenia zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákona č. 8/2009 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel a premávke na pozemných komunikáciách.
2. Obec vykonáva štátnu správu na úseku cestnej dopravy a zabezpečuje stavebno-technické – vybavenie miestnych komunikácií. Miestne komunikácie, v znení § 4 písm. b) ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, sú všeobecne prístupné ulice, užívané parkoviská a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú vo vlastníctve obce (jej majetkom).
3. Účastníci cestnej premávky – motoristi, cyklisti, chodci sú povinní na verejných komunikáciách dodržiavať pravidlá cestnej premávky v uzavretej obci.
4. Motoristi sú povinní na komunikáciách dodržiavať stanovenú rýchlosť v obci, obmedzenia rýchlosti, výstražné znamenia a označenia cestných prekážok, nespôsobovať nadmernú hlučnosť.
5. Cyklisti a chodci sú povinní osvetliť vo večerných hodinách, počas hmly, dažďa, zníženia viditeľnosti dopravný prostriedok, použitý príves, závesné a návesné zariadenie alebo prívesné vozidlo, ktoré na komunikácii používajú (dvojkolesová kára, vozík a pod.).
6. Chodci môžu zásadne používať krajnicu – vozovku vľavo, v protismere jazdy. Sú povinní dodržiavať pravidlá cestnej premávky, aby nespôsobovali dopravné priestupky na verejných komunikáciách v obci a zdržali sa akéhokoľvek správania, ktoré ohrozuje ich bezpečnosť a zdravie na cestách.
7. Vozidlo, ktoré vchádza na komunikáciu, nesmie ju znečisťovať blatom, pieskom, iným spôsobom (voľný posyp prevázaného materiálu), ktoré môžu spôsobiť vážnu dopravnú kolíziu, prípadne dopravnú nehodu. Prevádzkovateľ vozidla alebo prepravca je povinný znečistenú vozovku očistiť na vlastné náklady, bez predchádzajúceho vyzvania obce.

8. Náklad, ktorí motoristi a iní účastníci cestnej premávky po verejných komunikáciách prepravujú, musí byť dostatočne upevnený, zabezpečený, prípadne označený (presahujúci vozidlo), aby neznečisťoval vozovku, prachom a zápachom nezamoroval ovzdušie.

9. Parkovanie vozidiel na vozovke a tým obmedzovanie verejnej dopravy na komunikáciách je zakázané, rovnako skladanie materiálu a tovaru bez predchádzajúceho označenia cestnej prekážky (výstražný trojuholník).

10. Zakázané je parkovanie vozidiel mimo vyčlenených parkovacích priestorov, na chodníkoch, poškodzovanie verejnej zelene a parkov. Porušovanie tohto zákona sa považuje za verejný priestupok.

11. Zásah do verejných komunikácií (rozkopávky) za účelom vedenia infraštruktúrnych prípojok – elektrina, plyn, voda, kanalizácia – povoľuje regionálna správa ciest alebo obec, keď ide o miestne komunikácie.

Použitie verejného priestranstva za osobitných podmienok a jeho údržba

§ 7

1. Lepenie plagátov, oznamov, inzerátov na verejnom priestranstve, § 1 ods. 3 tohto nariadenia, je zakázané. Na verejné oznamy pre občanov je určená úradná tabuľa, pre kultúrne a športové organizácie, slúžia plagátové plochy, ktoré sú umiestnené na verejnosti dostupnom mieste v obci. V prípade porušenia tohto zákona náklady na ich odstránenie hradí príslušná fyzická alebo právnická osoba alebo organizátor podujatia.

2. Zriaďovanie informačných, reklamných a propagačných tabúľ (billboardov) podlieha povoľovaciemu konaniu obce podľa § 15 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 453/2000 Z. z. , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.

3. Žiadateľ predkladá obci písomnú žiadosť, ktorá obsahuje:

a) meno, priezvisko, názov organizácie a adresa žiadateľa,

b) druh – účel, čas trvania reklamnej tabule,

c) označenie a druh reklamy.

4. Na rozhodnutie obce o povolení a umiestnení reklamnej tabule sa primerane vzťahujú § 71 a 72 zákona č. 507/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Tabule, ods. 2, je dovolené umiestňovať tam, kde netvoria prekážku cestnej dopravy (§ 20 cestného zákona) a nezhoršujú funkčnosť (viditeľnosť a pozornosť) na pozemných komunikáciách.

6. Umiestňovať tabule je zakázané tam, kde by bránili vodičom v rozhľade, predbiehaní alebo zastavení na križovatkách a všade tam, kde sa zhoršuje orientácia vodiča pri zmene dopravnej situácie.

§ 8

1. Za čistenie verejného priestranstva, údržbu a ochranu verejnej zelene, zodpovedá obec.
2. Vlastníci, užívatelia verejného priestranstva, majitelia rodinných domov, sú zodpovední za čistotu a poriadok príľahlých priestorov, preddomovej zelene.
3. Posýpanie miestnych komunikácií (ich údržbu) v zimnom období zabezpečuje obec tak, aby najviac frekventované úseky – autobusové zastávky, námestie, chodníky, stred obce boli bezpečne priechodné.
4. Prevádzkovatelia obchodných zariadení, organizátori kultúrnych, spoločenských a športových podujatí, sú povinní zabezpečiť čistotu a poriadok v ich bezprostrednom zázemí – na verejnom priestranstve počas konania jednotlivých podujatí a následne po ich ukončení. Zabezpečenie čistoty, poriadku a ich udržiavanie je podmienkou súhlasu na konanie podujatia. Ak je obec organizátorom podujatia – táto povinnosť prináleží obci.
5. Obec je povinná zabezpečiť na verejných priestranstvách dostatočný počet odpadových košov, pravidelne ich vyprázdňovať a udržiavať.
8. Výsadbu verejnej zelene zabezpečuje obec v súlade s návrhom územného plánu tak, aby neohrozovala výstavbu a údržbu verejnej infraštruktúry v obci.

Povinnosti majiteľov, užívateľov a správcov domov, budov a objektov

§ 9

1. Majitelia, správcovia a užívatelia domov, budov a objektov sú povinní udržiavať estetický vzhľad domov a objektov, fasád, brán, oplotenia, bezpečnosť striech, odkvapových rúr a žľabov, komínov – aby neohrozovali bezpečnosť a zdravie chodcov. V zimnom období sú povinní odstraňovať námrazu, visiace ľadové cencúle zo striech, priechodnosť chodníkov pred rodinnými domami, bytovými domami, prevádzkami tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia chodcov.
2. Prevádzkovatelia obchodných priestorov a zariadení zodpovedajú za čistotu a vzhľad prevádzkových priestorov a vhodnú úpravu výkladných skriň a ich vnútornú reklamu.
3. Majitelia, užívatelia a správcovia objektov sú povinní dodržiavať bezpečnostné a protipožiarne predpisy, ktoré vyplývajú zo zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov.
4. Príslušníci Požiarnych hliadok v obci v súlade s cit. zákonom a Požiarnym poriadkom obce Revúcka Lehota, na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva alebo starostu obce sú oprávnení vykonávať preventívne prehliadky vykurovacích zariadení a dodržiavanie protipožiarneho opatrení občanmi, prevádzkovateľmi podnikov a zariadení.

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 10

1. Obec, obyvatelia, fyzické a právnické osoby sú povinné dodržiavať ustanovenia tohto nariadenia v záujme verejného poriadku, hygieny a čistoty a podľa potrieb vykonávať nevyhnutné opatrenia na ich zabezpečenie.
2. Každý je povinný chrániť prírodu, krajinu a životné prostredie pred ich ohrozovaním, poškodzovaním a ničením, starať sa o ochranu, zachovanie a neustále zlepšovanie stavu životného prostredia.
3. Ak osobitný zákon neustanovuje príslušnosť správneho orgánu v rozhodovacom konaní o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb, je obec vecne príslušná rozhodovať v správnom konaní podľa § 1 a 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
4. Obec má právo a povinnosť svojimi orgánmi vykonávať kontrolu dodržiavania ustanovení tohto nariadenia a v prípade ich nedodržiavania alebo porušovania sankčne postihovať jednotlivé osoby podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
5. Pri ukladaní pokút sa obec riadi príslušnými právnymi predpismi po vyhodnotení škodlivých následkov porušenia povinností a okolností, za ktorých povinné osoby nedodržali ustanovenia VZN.

§ 11

1. Zmeny a doplnky tohto nariadenia možno vykonať len na základe uznesenia obecného zastupiteľstva formou dodatku, ktorý platí v rámci celého nariadenia.
2. Nariadenie obce o dodržiavaní verejného poriadku, čistoty a ochrany verejnej zelene schválilo obecné zastupiteľstvo dňa 11.12.2009 uznesením č. 38 /09.
3. Návrh tohto nariadenia podľa § 6 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov bol zverejnený na verejnej oznamovacej tabuli obce 15 dní pred jeho schválením obecným zastupiteľstvom a 15 dní po jeho schválení. Účinnosť nadobúda od 1. januára 2010.

Dušan P a v l á k
starosta obce